

Kommunfullmäktige
Ängelholms kommun
info@engelholm.se

Anmälan av beslut om allmänna lokala ordningsföreskrifter för kommun

Beslut

Länsstyrelsen upphäver föreskrifterna i § 2 andra stycket, § 3 andra meningen i punkten b), § 8, § 14 första stycket punkt a), § 16 andra stycket, § 17 första stycket andra meningen samt andra stycket samma §, § 21 första stycket, § 23 andra meningen, § 24 femte stycket och § 26 första stycket punkt a) i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Ängelholms kommun, beslutade av kommunfullmäktige den 29 november 2021.

Begäran

Länsstyrelsen begär att detta beslut anslås på kommunens anslagstavla enligt bestämmelserna i 8 kap 9–11 §§ kommunallagen (2017:725). Beslutet ska vara anslaget till och med den 8 augusti 2022.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Ängelholms kommun beslutade den 29 november 2021, Dnr. KS 2020/332, KF § 211, att anta reviderade lokala ordningsföreskrifter för kommunen. De beslutade föreskrifterna framgår av bilaga 2 till detta beslut.

Beslutet anmäldes till Länsstyrelsen den 1 juli 2022.

Motivering till beslutet

En kommun får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs i hela eller en del av kommunen för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Vidare får en kommun meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av kommunen som behövs för att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas till följd av användning av pyrotekniska varor. De föreskrifter kommunen meddelar får inte angå förhållanden som är reglerade i ordningslagen eller i annan författning

eller som enligt ordningslagen eller annan författning kan regleras på något annat sätt.

Att kommunen får meddela ytterligare föreskrifter innebär till exempel att någon inskränkning i ordningslagens generella bestämmelser inte får göras utan det får bara förekomma bestämmelser som går längre än ordningslagen eller mer i detalj preciserar vad som föreskrivs i ordningslagen. Kommunen får inte heller meddela föreskrifter i ämnen som det enligt bemyndigande i lag eller någon annan författning ankommer på någon annan myndighet att meddela föreskrifter om.

Kommunens föreskrifter kan avse vitt skilda frågor, men föreskriftsrätten är inte helt utan begränsningar. I förarbetena till ordningslagen betonas vikten av att kommunerna bara meddelar sådana lokala föreskrifter som verkligen behövs. Alltför långtgående föreskrifter som saknar stöd i allmänhetens rättsmedvetande anses leda till att respekten för bestämmelserna undergrävs. Av domstolspraxis följer också att lokala ordningsföreskrifter inte får vara för långtgående avseende geografiskt tillämpningsområde, tidsmässig giltighet eller sakligt innehåll.

Ett grundläggande krav är att bestämmelserna måste behövas för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. De får heller inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

Föreskrifternas tillämpningsområde

§ 2 andra stycket

Bestämmelsen i 21 § är även tillämplig på andra än offentliga platser inom kommunen.

Föreskriften kan inte tolkas på annat sätt än att bestämmelserna i § 21 ska gälla även inom andra områden än offentlig plats eller plats som kommunen beslutat ska jämföras med offentlig plats. Föreskrifterna i § 21 i de reviderade allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Ängelholms kommun rör koppling av hundar. Kommunen har inte behörighet att besluta om föreskrifter av aktuell typ - koppling av hundar, inom andra områden än offentlig plats eller plats som kommunen med stöd av ordningslagen har beslutat ska jämföras med offentlig plats. Föreskriften strider därför mot ordningslagen och ska därmed upphävas.

§ 3 punkt b) andra meningen

Vid tillämpningen av 3 kap ordningslagen och dessa föreskrifter ska med stöd av 1 kap 2 § andra stycket ordningslagen, följande områden jämföras med offentlig plats:

...

b) kommunens kommunala förskole- samt skolgårdar utgör allmän plats. Inom dessa får man inte vistas klockan 06:00-18:00 på vardagar,

...

Föreskriften i § 3 punkten b) andra meningen innebär ett förbud att under vissa tider vistas på platser som kommunen jämföras med offentlig plats. Vistelseförbudet omöjliggör, enligt sin lydelse, för anställda, vårdnadshavare, elever, förskolebarn och andra som kan ha ett legitimt ärende till kommunala förskole- och skolgårdar att vistas inom områdena under tidpunkter då det bör finnas ett stort intresse för många enskilda att kunna vistas där. Förbudet torde också innebära ett stort hinder för barn i de kommunala skolorna att fullgöra sin skolplikt och vårdnadshavare att tillse barnen fullgör sin skolplikt.

Föreskriften i § 3 punkten b) andra meningen lägger onödigt tvång på allmänheten och gör obefogade inskränkningar i enskildas frihet. Föreskriften ska därför upphävas.

Containrar - § 8

Ägaren, eller den som är i ägarens ställe, till en container, återvinningsbehållare eller annan skrymmande anordning som ska ställas upp på offentlig plats är skyldig att tydligt märka anordningen med ägarens eller nyttjanderättshavarens namn, adress och telefonnummer.

I föreskriften anges inte närmare vad som avses med ”annan skrymmande anordning”. En anordning är, enligt definitionen i Svensk ordbok, ett hjälpmedel, eller del av ett hjälpmedel, med avgränsad funktion, ofta av tekniskt slag. Det skulle alltså kunna röra sig om till exempel byggkranar eller motorredskap. Vissa motorredskap ska registreras i bilregistret, har registreringsskylt och dess ägare kan i så fall identifieras genom detta. Sammantaget anser Länsstyrelsen att föreskriften genom angivandet av ”annan skrymmande anordning” är otydlig, svår att tolka och tillämpa. Föreskriften bedöms därför lägga onödigt tvång på allmänheten och ska därmed upphävas.

Konsumtion av alkohol - § 14 första stycket punkt a)

Spritdrycker, vin och starköl eller därmed jämförliga drycker (till exempel blanddrycker) får inte konsumeras inom följande områden annat än i samband med och inom områden som omfattas av tillåten servering av sådana drycker.

a) På offentlig plats,

...

Ett förbud mot alkoholförtäring eller förtäring av alkoholdrycksliknande preparat bör inte meddelas annat än för sådana särskilt angivna platser i en kommun där det finns starka skäl för det. Förbudet bör därför inte omfatta samtliga offentliga platser inom en kommun utan bara de platser där ett förbud är särskilt motiverat från ordningssynpunkt, till exempel området kring ett torg eller någon annan offentlig plats som är livligt trafikerad. Av praxis kan utläsas att ett förbud mot förtäring av spritdrycker, vin eller starköl på samtliga offentliga platser i en kommun ansetts för långtgående (RÅ 1997 ref. 41). Kommunens föreskrift i § 14 första stycket a) omfattar enligt sin lydelse samtliga offentliga platser i kommunen, vilket bedöms vara ett alltför stort geografiskt område. Föreskriften bedöms därför lägga onödigt tvång på allmänheten och göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet. Därför ska föreskriften i § 14 första stycket punkt a) i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Ängelholms kommun upphävas.

Camping - § 16 andra stycket

...

Camping får endast äga rum på de platser eller områden som kommunen upplåtit för detta och på de tider av året som kommunen bestämt.

Föreskriften i paragrafens andra stycke kan inte tolkas på annat sätt än att kommunen föreskriver om ett totalt förbud för camping på alla platser utöver anordnade campingplatser i kommunen. Enligt sin lydelse omfattar förbudet även platser som inte är offentlig plats eller plats som kommunen jämställt med offentlig plats. Kommunen har inte behörighet att besluta om föreskrifter om camping inom andra områden än offentlig plats eller plats som kommunen med stöd av ordningslagen har beslutat ska jämnställas med offentlig plats. Föreskriften strider därför mot ordningslagen och ska därmed upphävas.

Uppläggning av båtar och vind- och kitesurfning - § 17 första stycket andra meningen och andra stycket

På följande badstränder får båtar läggas upp under tiden september till och med maj året därpå, i enlighet med bilaga 1 punkt 8. Övrig tid på

året under badsäsong (15 maj till 15 september) ska dessa områden vara fria från båtar. Ej ankring, angöring på badbryggor eller båtuppläggning vid stranden eller med 300 meters omnejd. All båtinsättning ska ske i anslutning till hamnar (båtramper).

Vind- och kitesurfing får inte ske närmare stranden än 300 meter under badsäsong.

Föreskriften i första stycket andra meningen är otydligt formulerad vilket gör det svårt att förstå och därmed tillämpa bestämmelsen. Om det är bland annat ett förbud mot ankring som avses är detta något som faller inom länsstyrelsernas behörighet att meddela sjötrafikföreskrifter enligt 2 kap 2 § sjötrafikförordningen (1986:300) och inte något som ankommer på kommunen att besluta om. Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att föreskriften i § 17 första stycket andra meningen i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Ängelholms kommun strider mot ordningslagen och därför ska upphävas.

Att begränsa i rätten att nyttja ett vattenområde för vattensporter i Sveriges sjöterritorium faller också inom ramen för länsstyrelsens föreskrivningsrätt enligt sjötrafikförordningen. Kommunen är således inte behörig att besluta om förbud mot vind- och kitesurfing. Föreskriften i 17 § andra stycket i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Ängelholms kommun strider därför mot ordningslagen och ska upphävas.

Hundar

Koppling - § 21 första stycket

Hundar ska hållas kopplade inom följande områden (koppeltvång):

- a) På begravningsplatser,*
- b) allmänna försäljningsplatser medan torghandel pågår,*
- c) Hembygdsparken,*
- d) utmärkta motionsspår,*
- e) samtliga idrottsplatser i kommunen,*
- f) allmänna lekplatser,*
- g) i Krono- och Nybroskogen med undantag för jakthundar under pågående jakt,*

h) hela centrum, vilket inkluderar gång- och cykellederna längs Rönneå (de så kallade Åpromenaderna).

...

Även vid iakttagande av föreskrifterna i § 3 i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Ängelholms kommun går det inte att utläsa att samtliga områden som räknas upp i föreskriftens första stycke punkterna a) - h) utgör offentlig plats eller plats som kommunen beslutat ska jämföras med offentlig plats. Kommunen har inte behörighet att besluta om föreskrifter om koppling av hund inom andra områden än offentlig plats eller plats som kommunen med stöd av ordningslagen har beslutat ska jämföras med offentlig plats. Vidare kan noteras att viss del av Kronoskogen utgör naturreservat - Ängelholms satrandskog - där det redan gäller kopplingstvång för hund enligt föreskrifterna för reservatet. Sammanfattningsvis bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna i § 21 första stycket i de lokala ordningsföreskrifterna för Ängelholms kommun strider mot ordningslagen och ska upphävas.

Upplockning - § 23 andra meningen

Inom områden som omfattas av detaljplan eller annars kan anses vara tätbebyggt, se markerade områden i bilaga 3, ska föroreningar efter hund plockas upp. Föroreningar från hund ska dessutom plockas upp på badplatser, stränder, klitter och strandängar.

Även vid iakttagande av föreskrifterna i § 3 i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Ängelholms kommun går det inte att utläsa att samtliga stränder, klitter och strandängar i kommunen utgör offentlig plats eller plats som kommunen beslutat ska jämföras med offentlig plats. Det kan också ifrågasättas om stränder som inte utgör badplats, klitter som inte finns i anslutning till badplatser och strandängar är sådana områden som kommunen kan besluta ska jämföras med offentlig plats. Sammanfattningsvis gör Länsstyrelsen bedömningen att föreskriften i § 23 andra meningen i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Ängelholms kommun strider mot ordningslagen och därför ska upphävas.

Ridning och cykling - § 24 femte stycket

...

All form av ridning på häst är förbjudet i alla strandklitter i hela kommunen under hela året.

Även vid iakttagande av föreskrifterna i § 3 i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Ängelholms kommun går det inte att utläsa att

alla strandklitter i kommunen utgör offentlig plats eller plats som kommunen beslutat ska jämföras med offentlig plats. Det kan också ifrågasättas att kommunen kan besluta om att sådana sandklitter som inte finns i anslutning till badplats ska jämföras med offentlig plats. Länsstyrelsen gör bedömningen att förskriften i § 24 femte stycket i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Ängelholms kommun strider mot ordningslagen och därför ska upphävas.

Löpning - § 25

Löpning får inte ske i särskilt anlagda utmärkta skidspår i Krono- eller Nybrskogen eller på sandklitter.

Såvitt framgår av § 3 i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Ängelholms kommun har kommunen inte beslutat att motionsanläggningar (som anlagda motionsspår) i Krono- eller Nybrskogen ska jämföras med offentlig plats. Som anförts ovan kan det heller inte utläsas av föreskrifterna i § 3 att samtliga strandklitter i kommunen utgör plats som kommunen beslutat ska jämföras med offentlig plats. Som tidigare anförts kan det också ifrågasättas att kommunen kan besluta om att sådana sandklitter som inte finns i anslutning till badplats ska jämföras med offentlig plats. Kommunen har inte behörighet att besluta om föreskrifter till upprätthållande av den allmänna ordningen inom andra områden än offentlig plats eller plats som kommunen med stöd av ordningslagen har beslutat ska jämföras med offentlig plats. Föreskriften i § 25 i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Ängelholms kommun strider därför mot ordningslagen och ska därmed upphävas.

Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor –§ 26 första stycket punkt a)

...

a) Tillstånd av polismyndigheten krävs inom detaljplanelagt område i hela kommunen för att använda pyrotekniska varor under hela året med undantag för påskafton, valborgsmässoafton och nyårsafton från klockan 22:00 fram till följande dag till klockan 02:00. Se bilaga 3. Undantaget gäller inte offentlig plats eller på områden som enligt dessa föreskrifter är jämförda med offentlig plats utan polismyndighetens tillstånd, se bilaga 1,

...

I ordningslagen finns ett generellt krav på tillstånd från Polisen för användning av pyrotekniska varor, om användningen med hänsyn till tidpunkten, platsens belägenhet och övriga omständigheter innebär en risk för skada på eller någon beaktansvärd olägenhet för person eller egendom.

Kommunens föreskrift i § 26 första stycket punkt a) framstår som komplicerad att tolka och tillämpa. Lydelsen kan tolkas på sådant sätt än att den generella tillståndsplikten i ordningslagen inte ska gälla under vissa tider på vissa - i och för sig begränsade - platser i kommunen.

Kommunen har bara möjlighet att meddela ytterligare föreskrifter eller föreskrifter som mer i detalj reglerar frågor som behandlas i ordningslagen eller annan författning. Kommunen kan därför inte genom en lokal ordningsföreskrift föreskriva att den generella tillståndsplikt som finns i ordningslagen för användning av pyrotekniska varor, inte ska gälla under vissa dagar eller tider. En sådan föreskrift innebär att ordningslagen sätts ur spel, vilket inte är tillåtet. Föreskriften i § 26 första stycket punkt a) i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Ängelholms kommun strider därför mot ordningslagen och ska därmed upphävas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, en kommun får meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. (3 kap 8 § ordningslagen [1993:1617].)

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, en kommun får meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor. (3 kap 9 § ordningslagen .)

Med offentlig plats enligt denna lag (ordningslagen) avses

1. allmänna vägar,
2. gator, vägar, torg, parker och andra platser som i detaljplan redovisas som allmän plats och som har upplåtits för sitt ändamål,
3. områden som i detaljplan redovisas som kvartersmark för hamnverksamhet, om de har upplåtits för detta ändamål och är tillgängliga för allmänheten, samt
4. andra landområden och utrymmen inomhus som stadigvarande används för allmän trafik.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, en kommun får föreskriva att anläggningar för lek, idrott, camping eller friluftsliv, badplatser, järnvägsområden, begravningsplatser och andra sådana områden, om de inte omfattas av bestämmelserna i första stycket, skall jämföras med offentliga platser vid tillämpning av 3 kap.

(ordningslagen) och av lokala föreskrifter, under förutsättning att områdena är tillgängliga för allmänheten.

Om ett område eller utrymme som avses i första stycket är tillgängligt för allmänheten endast under vissa tider, är det offentlig plats under dessa. Detsamma gäller områden som omfattas av en föreskrift enligt andra stycket. (2 kap 1 § ordningslagen.)

Kommunerna får meddela föreskrifter enligt 1 kap. 2 § andra stycket samt 3 kap. 8 och 9 §§ och 10 § första stycket andra meningen ordningslagen. (1 § 1 stycket förordning [1993:1632] med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen [1993:1617].)

Föreskrifter enligt 3 kap 8--11 §§ ordningslagen får inte angå förhållanden som är reglerade i ordningslagen eller annan författning eller som enligt lagen eller annan författning kan regleras på något annat sätt.

Föreskrifterna får inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet. (3 kap 12 § ordningslagen.)

Kommunens beslut att anta, ändra eller upphäva föreskrifter som avses i 1 kap 2 § andra stycket eller i 3 kap 8 eller 9 § eller 10 § första stycket andra meningen i ordningslagen ska omedelbart anmälas till länsstyrelsen.

Länsstyrelsen ska upphäva en föreskrift som strider mot ordningslagen. (3 kap 13 § första stycket och andra stycket första meningen ordningslagen.)

Om en länsstyrelse har upphävt en kommunal föreskrift enligt 3 kap 13 § andra stycket ordningslagen, ska länsstyrelsen begära att beslutet anslås på kommunens anslagstavla. (2 § andra stycket förordning med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen.)

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsassessor Ulf Andersson med Anna-Britt D. Adell som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Ängelholms kommun beslutade av kommunfullmäktige den 29 november 2021

Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Skåne antingen via e-post; skane@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Skåne, 205 15 Malmö.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, skane@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 10 00. Ange diarienummer 22485-2022.